

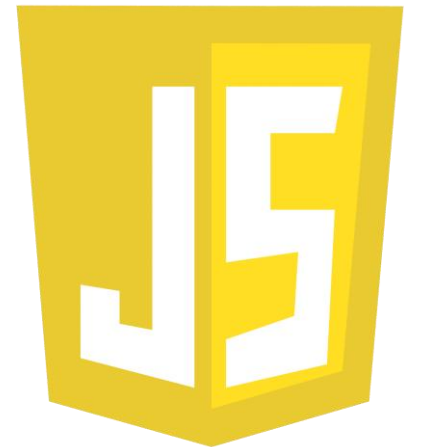
MBP 214

WEB PROGRAMLAMA

Bahar 25-26

İEÜ MYO - Bilgisayar Programcılığı

JavaScript

M. Volkan GÜNGÖR

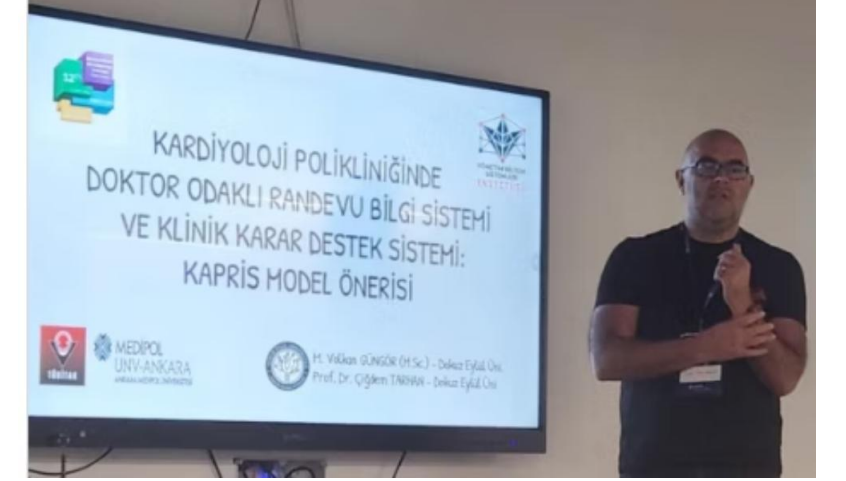

Elektronik ve Haberleşme
Mühendisi

Haberleşme, Biyomedikal ve IoT
(Nesnelerin İnterneti) Teknolojileri

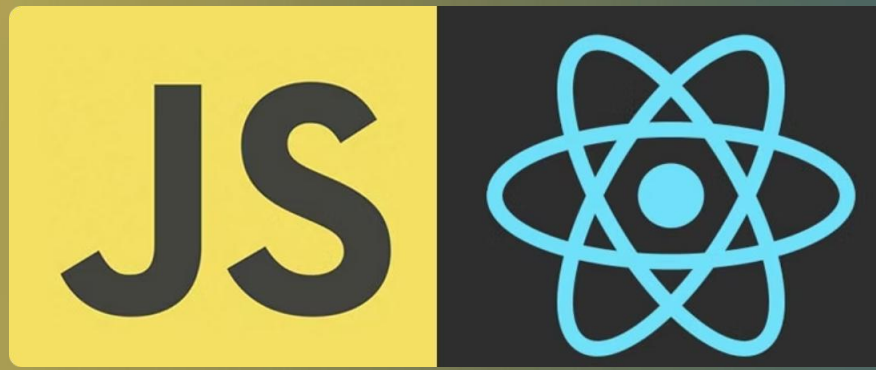

Yazılım Proje Yöneticisi ve
Backend Developer

Yönetim Bilişim Sistemleri
Doktora

İlk ders ilk uygulama - döneme hızlı girelim

Kullanıcıdan isim alarak, "tahmin et" butonuna basılınca", agify API ile sorgu yaparak Json formatında dönen yaş bilgisininin cevabını ekranı Türkçe yazdırın.
Sadece HTML, CSS ve Javascript kullanabilirsiniz.

Yarıyıl Aktiviteleri

Ödev

7 adet

%25

Veriliş tarihinden itibaren 1 hafta sonra teslim

Github Account içinde bulunacak. - Kişisel Portfolyo

Proje

1 adet

%5

İlerleyen haftalarda Vize haftasına kadar konu belirlenmeli - karma uygulama sayfası - serbest seçim

Vize

Karma soru tipi

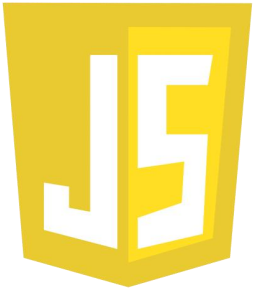
%25

Final

%45

Dönem içi ilerleyiş ile belirlenecek

LimitSizsiniz 😊

Final Proje Konuları önerileri

Proje

- Seçeceğiniz bir API ile etkileşerek ondan aldığı veriyi ana sayfada görselleştiren bir uygulama. Json formatında data ile çalışacak.

Final

Dönem içi ilerleyiş ile belirlenecek.
Yazılı veya Proje Teslimi.

Amaç, **github repo olması ve iş başvurusunda bir sorunu anlayıp analiz edip çözümü dijital olarak bulabildiğimizi göstermek.**

Proje teslimi olursa en az 3 sayfadan oluşacak.

- API ile etkileşerek veri görselleştirme,
- JSON formatında veri alacak ve veri görselleştirme,
- Oyunlaştırma,
- Eğlenceli sayfa animasyonu.
- Yönetim Paneli
- Yeni bir LLM etkileşim sayfası
- LimitSizsiniz ☺

Ders Kaynakları

Erol Mesut Gün

HER YÖNÜYLE HTML EĞİTİM
KİTABI

Kodlab Yayınları

İbrahim Çelikkbilek

JAVASCRIPT PROGRAMLAMA
EĞİTİM KİTABI

Kodlab Yayınları

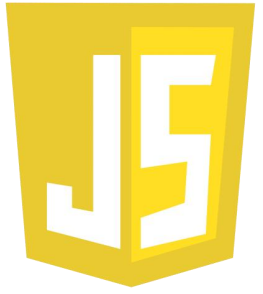
Mehmet CANKER

REACT ve REACT NATİVE
EĞİTİM KİTABI

Kodlab Yayınları

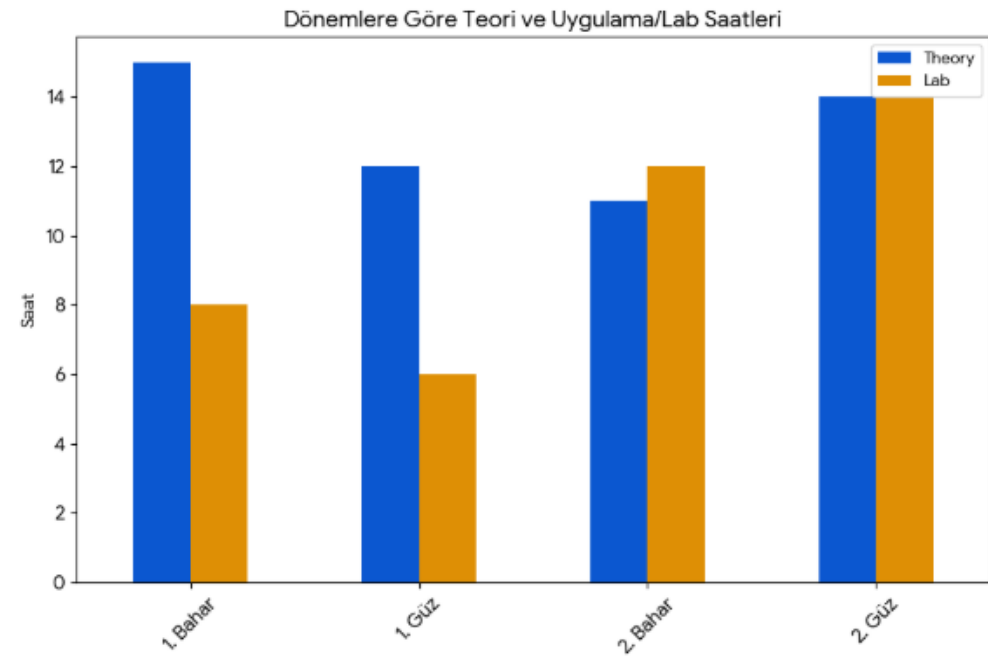
<https://tr.react.dev/>
www.google.com
www.w3school.com
www.youtube.com
<https://web.dev/?hl=tr>

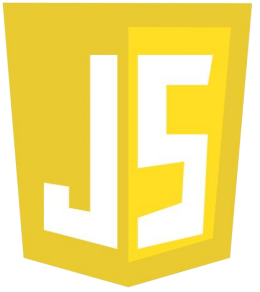
Ders Akışı

- Teorik anlatım
- Teori uygulaması
- Sınıf Örneği / kendi örneğiniz

- Blok 1 (0-45 dk) – 45dk
- mola (10 dk)
- Blok 2 (46-90 dk) – 45dk
- mola (10 dk)
- Blok 3 (91-135 dk) – 45dk

Geliştirme Ortamı – Sadece Notepad ve tarayıcı yeterli

- VS Code
- VS Code eklentileri:
 - Prettier,
 - ES7 React Snippets
- **Node.js** — React için gerekli
- **Tarayıcı:** Chrome, Edge, Firefox
- <https://codepen.io/>
- <https://jsfiddle.net/>

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	HTML ve CSS temelleri	Gün, M. E., "Her Y. Kodlab (2017). Bölü
2	Responsive tasarım ve Sablon kullanımı	Gün, M. E., "Her Y. Kodlab (2017). Bölü
3	Web sayfası uygulaması	Gün, M. E., "Her Y. Kodlab (2017). Bölü
4	Javascript temel giriş: derlevicilere dair açıklamalar, program yazmak için gerekenler, değişkenler, değişken türleri	Celikkilek, İ., "Java Programlama", Kodl Bölüm 3, Bölüm 4
5	Aritmetik operatörler, atama operatörleri, if-else koşul ifadeleri, mantıksal operatörler	Celikkilek, İ., "Java Programlama", Kodl Bölüm 5, Bölüm 6
6	Döngüler	Celikkilek, İ., "Java Programlama", Kodl Bölüm 6
7	Diziler	Celikkilek, İ., "Java Programlama", Kodl Bölüm 7
8	Ara Sınav	
9	Fonksiyonlar	Celikkilek, İ., "Java Programlama", Kodl Bölüm 9
10	Javascript dom yapısı	Celikkilek, İ., "Java Programlama", Kodl Bölüm 14
11	Javascript dom yapısı 2	Celikkilek, İ., "Java Programlama", Kodl Bölüm 14
12	Javascript dom yapısı 3	Celikkilek, İ., "Java Programlama", Kodl Bölüm 14
13	React Giriş ve JSX	Cankar M., "React Web ve Mobil Uygul Kodlab Yayınları (20 Bölüm 4
14	React Komponentleri ve Yaşam Döngüsü	Kodlab Yayınları (2 Bölüm 5
15	Dönemin gözden geçirilmesi	
16	Final Sınavı	

DEVAMSIZLIK: toplam **12** saat

Teorik dersi %70 devam zorunlu

Uygulama dersi %80 devam zorunlu

Toplam vize/final hariç 42 saat (14 + 28)

Devamsızlık kayıtları

haftalık olarak sisteme işleniyor.

Ders Akışı

HTML ve Modern CSS Temelleri

•**Teori** : Semantik (Anlamsal) HTML5, CSS Kutu Modeli (Box Model), Modern Düzenleme (Layout) teknikleri.

•Uygulama:

- Kişisel bir portfolyo sayfası oluşturma.
- Sayfa düzeni için Flexbox kullanımı.
- CSS Değişkenlerine (Variables) giriş.
- **Proje**: Duyarlı (Responsive) profil kartı.

Kontrol Akışı - Koşullar ve Mantık

•**Teori** : if/else, switch, mantıksal operatörler, true/false kavramları.

•Uygulama:

- Taş-Kağıt-Makas oyunu.
- Form doğrulayıcı (Validation).
- **Proje**: Etkileşimli hikaye oyunu (Kendi maceranızı seç).

İleri Seviye CSS ve Duyarlı (Responsive) Tasarım

•**Teori**: CSS Grid, Medya Sorguları (Media Queries), "Önce Mobil" (Mobile-first) yaklaşımı.

•Uygulama:

- Duyarlı bir fotoğraf galerisi oluşturma.
- Cihaza göre uyum sağlayan navigasyon menüsü yapımı.
- **Proje**: Tüm cihazlarda çalışan bir "Landing Page" (Açılış Sayfası).

Döngüler ve Tekrarlar

•**Teori**: for, while, do-while, for...of, for...in, break/continue.

•Uygulama:

- Desen oluşturucular (yıldızlar, piramitler).
- Sayı tahmin oyunu.
- Çarpım tablosu oluşturucu.
- **Proje**: Yapılacaklar listesi (Sadece dizi tabanlı, henüz DOM yok).

JavaScript Temelleri - Değişkenler, Veri Tipleri ve Operatörler

•**Teori**: Değişkenler (let, const, var), Veri tipleri, Tip dönüşümü (Type conversion).

•Uygulama:

- Etkileşimli hesap makinesi.
- Sıcaklık dönüştürücü (Celsius/Fahrenheit).
- Tarih işlemlerini içeren yaş hesaplayıcı.
- **Proje**: Basit bir bütçe hesaplayıcı.

Diziler ve Dizi Metotları

•**Teori**: Dizi metotları (map, filter, reduce, forEach, find, some, every).

•Uygulama:

- Alışveriş sepeti mantığı.
- Öğrenci not analizörü.
- Veri filtreleme ve sıralama.
- **Proje**: Arama ve filtreleme özellikli film kütüphanesi.

Planlanan Haftalık Ders Akışı

Fonksiyonlar ve Kapsam (Scope)

•**Teori:** Fonksiyon bildirimleri, ifadeler, arrow (ok) fonksiyonları, parametreler, return, kapsam (scope).

•Uygulama:

- Yardımcı fonksiyonlar kütüphanesi oluşturma.
- Özyinelemeli (Recursive) fonksiyonlar (faktöriyel, fibonacci).
- Yüksek mertebeden fonksiyonlar (Higher-order functions).
- **Proje:** Yeniden kullanılabilir fonksiyonlarla basit bir oyun.

DOM Olayları ve Etkileşim

•**Teori:** Olay dinleyiciler (Event listeners), event objesi, olay delegasyonu (event delegation), preventDefault.

•Uygulama:

- Tıklama sayacı.
- Klavye olayları ile çalışan oyun.
- Form gönderimi yönetimi.
- **Proje:** "Köstebek Vurmaca" (Whack-a-mole) veya hafıza kartı oyunu.

8. HAFTA: ARA SINAV

Sınav: Teori + kodlama

DOM Manipülasyonuna Giriş

•**Teori** DOM nedir?, querySelector, getElementById, createElement.

•Uygulama:

- Dinamik içerik güncelleyici.
- Element stili değiştirici.
- **Proje:** Etkileşimli tebrik kartı oluşturucu.

Gelişmiş DOM ve Yerel Depolama (Local Storage)

•**Teori:** Local Storage, JSON, classList, veri (data) öznitelikleri.

•Uygulama:

- Tema değiştirici (koyu/açık mod).
- Kalıcı (sayfa yenilense de gitmeyen) yapılacaklar listesi.
- **Proje:** Kategorilere sahip not defteri uygulaması.

React'e Giriş - Bileşenler ve JSX

•**Teori:** React temelleri, Vite/create-react-app, JSX, Bileşenler (Components), Props, React Durum(State) ve Hook

•Uygulama:

- İlk React uygulaması kurulumu.
- Yeniden kullanılabilir bileşenler oluşturma.
- Props aktarımı egzersizleri.
- **Proje:** Bileşen kütüphanesi (Buton, Kart, Başlık bileşenleri).

Ders Sözleşmemiz

Anlamamak serbesttir

Herkesin anlamama ve anlamak için soru sorma hakkı vardır.

Burada “anlamadım” demek tamamen normaldir.

Soru sormak öğrenmektir

Ders sırasında konu ile ilgili her türlü soru serbesttir.

Özel durumlar dışında - erteleme talebi değerlendirilmez.

Anlatabiliyorsan senindir

Yazdığın kodu ve yaptığın çalışmayı anlatabiliyorsan, sorulara cevap verebiliyorsan o çalışma senindir.

Değerlendirme de buna göre yapılır.

Kıyas yok, ilerleme var

Başkasının ödevi veya çalışması senin için ölçüt değildir.

Herkes kendi sürecinden sorumludur.

Hata = öğrenme

Hata yapmak öğrenmenin doğal parçasıdır.

Hatalarla dalga geçilmez, birlikte öğrenme fırsatına çevrilir.

Söz kesmek yok

Fikirler özgür, iletişim saygılıdır.

Yarış değil, ortak yol

Burası yarış alanı değil, ortak öğrenme alanıdır.

Bilgi paylaşılır; üstünlük kurmak değil birlikte ilerlemek hedeflenir.

Zamana saygı

Zaman herkes için değerlidir.

Ders saatlerine, teslim tarihlerine ve ortak kurallara özen göstermek hepimizin sorumluluğudur

Herkes öğrenir

Eğitmen de öğrenme sürecinin içindedir. Bilinmeyen bir konu varsa açıkça söylenir, birlikte araştırılır.

HABERLEŞME:

mvolkang@gmail.com

OBS mesajları

mvolkang@gmail.com

[MBP-214 / Şube] konu.... **Konu kısmında kesinlikle [MBP-214 / şube] bilgisi bulunmalı**

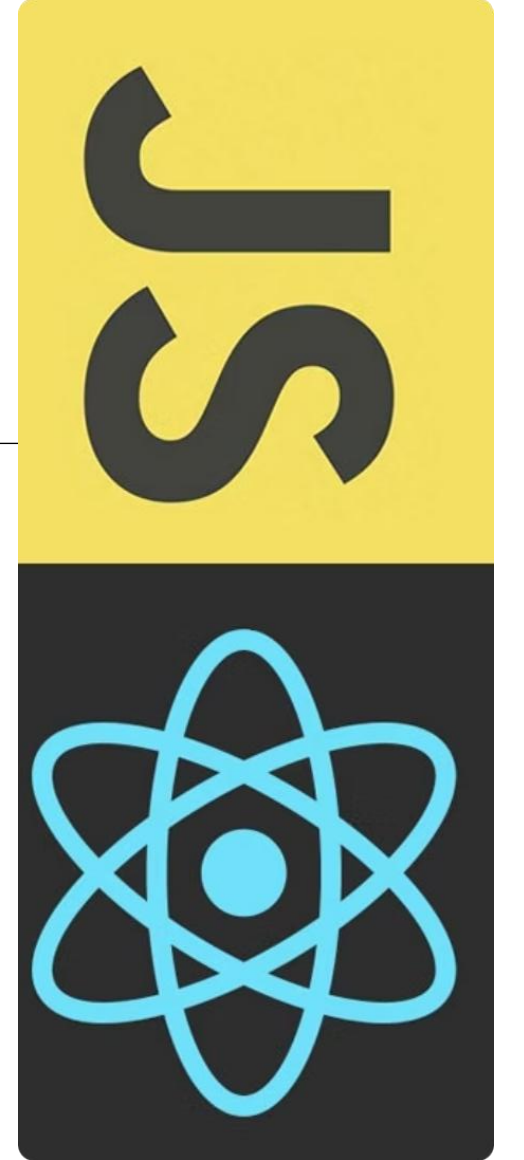
.....

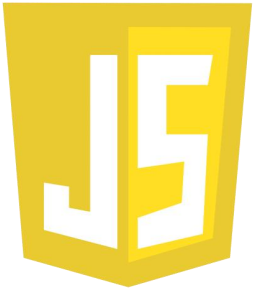
--

İyi günler

İsim/Soyad

Okul numarası

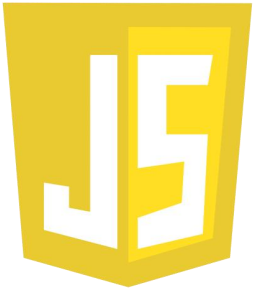

MBP214'e Kadar Neler Öğrendik?

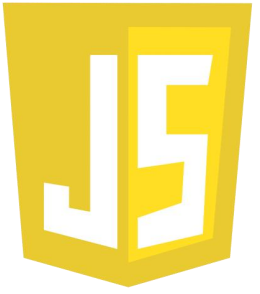
- **Programlama Temelleri & Nesne Tabanlı Programlama:** Algoritma kurma ve OOP prensipleri (MBP 193, MBP 106, MBP 205).
- **Veri Tabanı Yönetimi:** SQL ve veri modelleme teknikleri (MBP 101, MBP 108).
- **Arayüz Tasarımı:** HTML ve CSS ile statik web sayfaları oluşturma (MBP 191).
- **Görsel & İnternet Programcılığı:** Form yapıları ve temel sunucu taraflı mantık (MBP 104, MBP 192).
- **Sistem Analizi ve Tasarımı:** Yapacağımız projeler neden yapılır? Neyi çözer, bunu nasıl yaparız? (MBP 206)

MBP214 Web Programlama: Bu Derste Neler Öğreneceğiz?

JavaScript

- **Dinamik Web Uygulamaları:** Sadece görünen değil, arka planda çalışan ve veri işleyen siteler kurabileceğiz.
- **Yönetim Panelleri:** İçeriklerin kullanıcı tarafından güncellenebildiği sistemler geliştirebileceğiz.
- **Uçtan Uca Proje Geliştirme:** Front-end ve Back-end süreçlerini birleştirerek tam kapsamlı projeler üretebileceğiz.
- **Veri Görselleştirme** ve Farklı uygulama kütüphaneleri

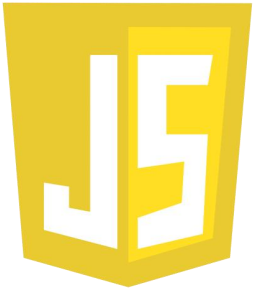
Adım Adım JS Odaklı Projeler

Okul hayatınızda veya özel hayatınızda öğrendiğiniz her şeyi bu derste birleştirebilir veya bu derse aktarabilirsiniz.

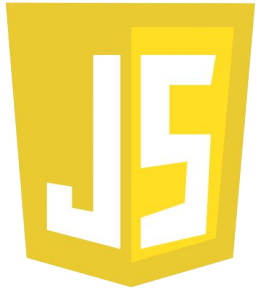
Temelde JS/React kullanarak çalışacağız.

Sadece HTML, CSS ve JS ile Neler Yapılabilir?

JavaScript

- **Dinamik Web Siteleri ve Landing Page'ler:** Şirketler için modern, hızlı ve mobil uyumlu (Responsive) tanıtım sayfaları.
- **Web Tabanlı Oyunlar:** JavaScript'in Canvas yapısını kullanarak 2D platform oyunları veya bulmaca oyunları.
- **Tarayıcı Eklentileri:** Chrome veya Firefox için hayatı kolaylaştıran küçük araçlar (Örn: AdBlock benzeri araçlar veya not alma eklentileri).
- **Web Uygulamaları (SPA):** To-do listeleri, hava durumu uygulamaları, döviz çeviriciler veya hesap makineleri.
- **Etkileşimli Portfolyolar:** Animasyonlu, kullanıcının hareketlerine tepki veren profesyonel CV siteleri.

Bu Çalışma Hangi Yetenekleri Kazandırır?

- **Görsel Mantık ve Tasarım Gözü:** CSS ile uğraşmak, bir fikri görsel bir şablona dökme ve kullanıcı deneyimini (UX) önceliklendirme yetisini geliştirir.
- **Problem Çözme ve Algoritma:** JavaScript, öğrencinin bir mantık hatasını (bug) bulma ve adım adım çözüm üretme becerisini artırır.
- **Modern Framework'lere Hazırlık:** Bugün piyasada çok popüler olan React, Vue veya Angular gibi teknolojileri öğrenmenin tek yolu, saf JavaScript'i çok iyi bilmektir. Temeli sağlam olan öğrenci, yeni teknolojileri çok daha hızlı öğrenir.

Web Geliřtirmede Problem Çözme

Web geliştirme sadece kod yazmak değildir. **Bir ihtiyaçı anlamak ve ona çalışan bir çözüm üretmektir.** Yapılan her proje, karşılaşılan bir problemi çözmeyi amaçlar.

- Etkileşimli, Kullanışlı
- Kullanıcıyı memnun eden
- Fikri çalışan bir ürüne dönüştüren
web siteleri ve uygulamalar geliřtirmektir.

Web geliştirme = Problem + Kod + Çözüm

Bir web geliřtirici olarak,

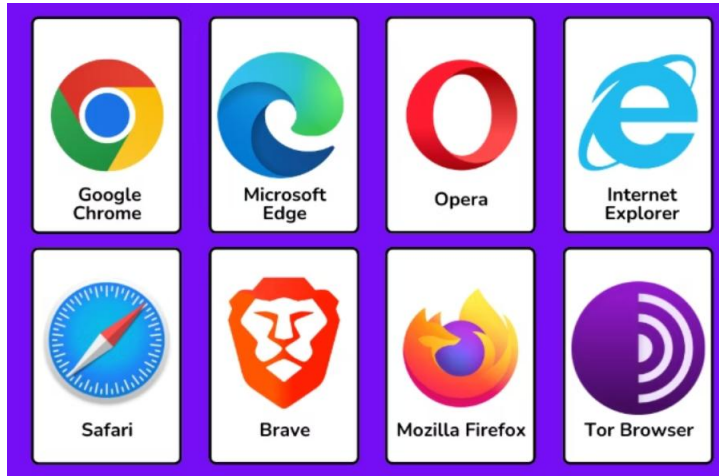
- her projede yeni şeyler öğrenir ve farklı problemlerle karşılaşırsınız
- sadece kod yazan değil, **çözüm üreten bir programcı** olursunuz.

Bugün YZ hepimize yeni fırsatları ile geliyor. YZ ile meslekler arasındaki farklar hem kapanıyor hem açılıyor. Bu değişimin yönünü belirlemek sizin elinizde.

Bu dersin ana amacı sizin yeni bir dilde daha sorun çözebilmenizi saęlamak.

Bunlar ne ola ki?

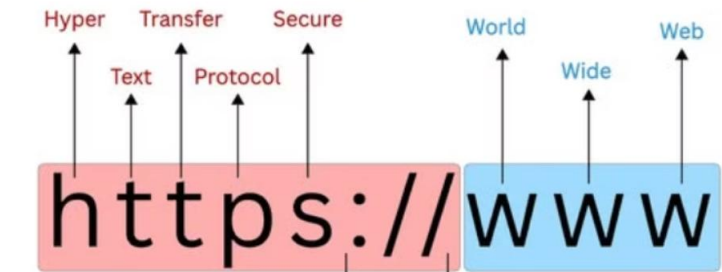

Tarayıcılar!

İnternet!

```
Domain Name: ISC.COM
Updated Date: 2016-06-05T07:03:37Z
Creation Date: 1986-08-05T04:00:00Z
Admin Name: Koosis, Donald
Admin Organization: ISC Consultants Inc.
Admin Street: PO Box 1379
Admin City: Woodstock
Admin State/Province: NY
Admin Postal Code: 12498
Admin Country: US
Admin Phone: +1.2124778800
Admin Email: donald.koosis@ISC.COM
```


Web!

Temel Tanımlar

Tarayıcılar!

Tarayıcı, WWW üzerindeki içeriklere erişmemizi, bu içerikleri görüntülememizi ve onlarla etkileşime girmemizi sağlayan **bir yazılımdır**.

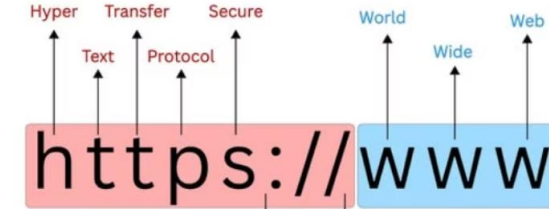
- **Çevirmen Rolü:** Sunucudan gelen karmaşık kodları (HTML, CSS, JavaScript) bizim anlayabileceğimiz görsel bir arayüze (resimler, butonlar, metinler) dönüştürür.
- **Popüler Örnekler:** Google Chrome, Safari, Microsoft Edge, Mozilla Firefox.
- **Temel İşlevi:** URL'yi IP adresine dönüştürmek için istek gönderir ve gelen yanıt ekranımıza çizer (rendering).

İnternet!

İnternet, dünya üzerindeki bilgisayar ağlarını birbirine bağlayan **devasa bir fiziksel ağ altyapısıdır ve üstünde çalışan protokoller bütünüdür**.

- **Kapsamı:** Fiber optik kablolar, uydular, routerlar ve veri merkezlerinden oluşur.
- **Görevi:** Bilginin (verinin) bir noktadan diğerine taşınmasını sağlar.
- **Örnek:** Sadece web sitelerini değil; e-postaları, WhatsApp mesajlarını, online oyun verilerini ve dosya transferlerini (FTP) taşıyan ana "yoldur".

Web!

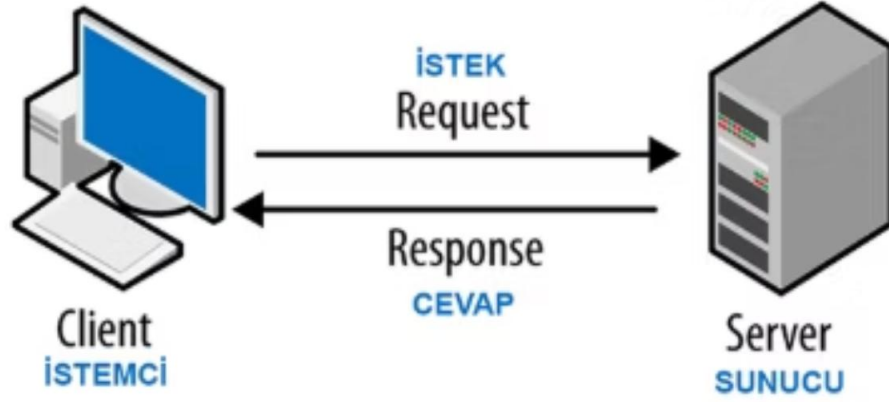
WWW, İnternetin altyapısı üzerinde çalışan bir servistir.

HTTP/HTTPS protokolü üzerinden erişilen dokümanlar sistemi.

Mantığı: Birbirine "hyperlink" (bağlantı) dediğimiz köprülerle bağlı olan dokümanlar (web sayfaları) bütünüdür.

Tarihçesi: Tim Berners-Lee tarafından 1989'da CERN'de geliştirilmiştir.

İstemci-Sunucu (Client-Server) Modeli

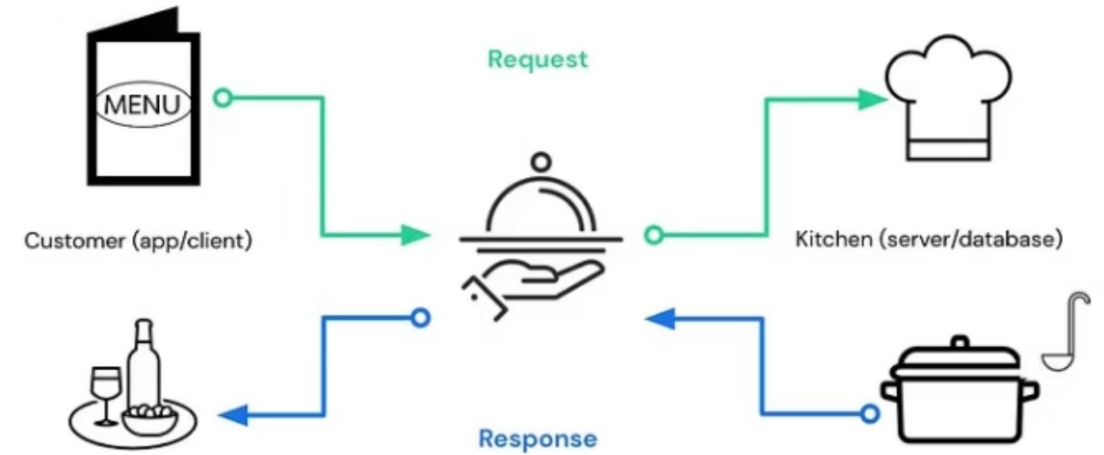
İstemci (Client)

Hizmet talep eden taraftır. Web bağlamında bu genellikle kullanıcının tarayıcısıdır (Chrome, Firefox vb.). Kullanıcı arayüzünü sunar ve kullanıcı etkileşimlerini yakalar.

Sunucu (Server)

Hizmet sunan, kaynakları (veri, dosya, veritabanı) barındıran taraftır. İstemciden gelen talepleri dinler, işler ve sonucu geri gönderir.

HTTP İstek-Yanıt (Request-Response) Döngüsü

1

İstek (The Request)

Tarayıcı, sunucuya bir paket gönderir.
Bu paketin içinde şunlar yer alır:

1. **Metot (Method):** Ne yapmak istiyoruz?
 - **GET:** Veri getir (Sayfayı görüntüle).
 - **POST:** Veri gönder (Form doldur, kayıt ol).
2. **URL (Path):** Hangi kaynağa erişmek istiyoruz? (/anasayfa veya /api/kullanici)
3. **Header (Üstbilgi):** İstemci hakkında ek bilgiler (Hangi tarayıcı kullanılıyor, dil tercihi nedir?).

2

İşleme (Processing)

Sunucu isteği alır, gerekiyorsa veritabanına gider, dosyaları okur ve bir sonuç hazırlar.

3

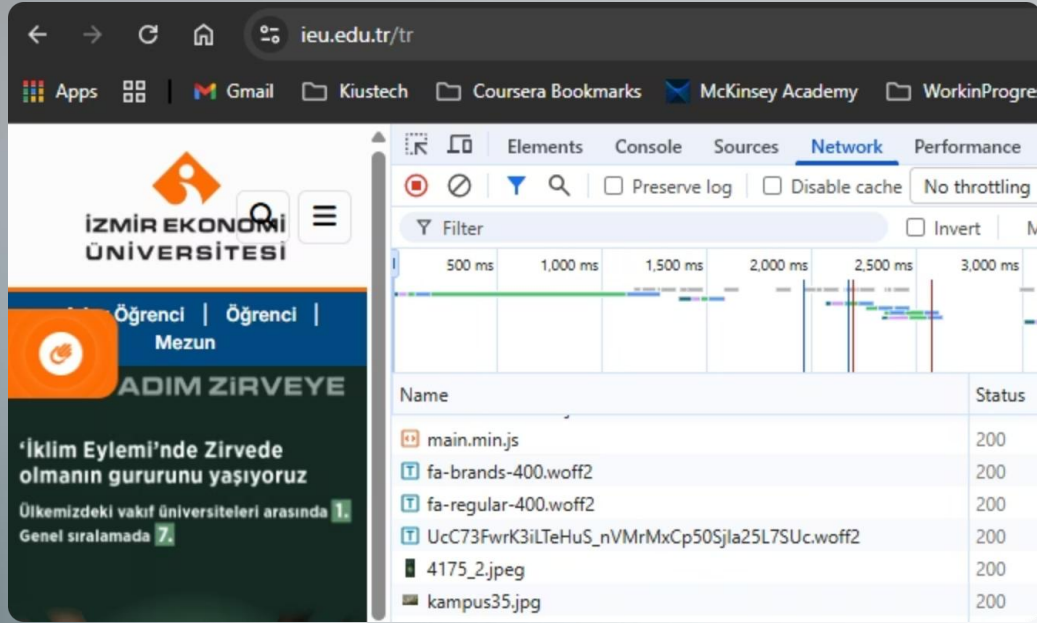
Yanıt (The Response)

Web Sunucusu hazırladığı paketi istemciye geri gönderir. Bu paketin en önemli parçaları:

1. **Durum Kodu (Status Code):** İşlem başarılı mı?
 - **200 OK:** Her şey yolunda.
 - **404 Not Found:** Aradığın sayfa yok.
 - **500 Internal Server Error:** Sunucuda işler karıştı.
2. **Body (Gövde):** İstenilen asıl içerik. Genellikle HTML, JSON veya bir görsel dosyasıdır.

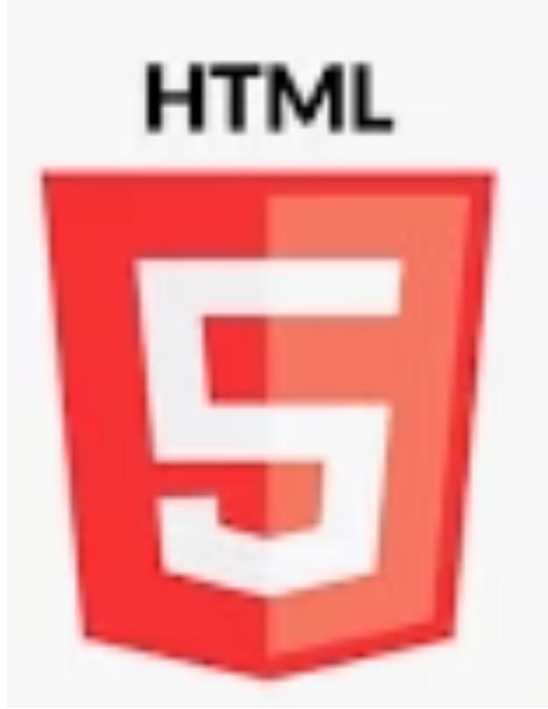
Adres Çubuğunun Arkasında Neler Oluyor?

Bir URL (örneğin: <https://www.ieu.edu.tr/>) yazıldığında gerçekleşen mikro saniyelik olaylar

- **DNS Çözümleme:** Tarayıcı, "www.ieu.edu.tr" isminin hangi IP adresine (örneğin: 192.0.2.1) karşılık geldiğini öğrenmek için telefon rehberine (DNS) bakar.
- **TCP/IP Bağlantısı:** Sunucu ile güvenli bir hat kurulur
- **HTTP İstekleri:** Tarayıcı "Bana ana sayfayı gönder" der.
- **HTTP Cevapları:** Sunucu "Ana sayfayı ile gönderildi" ile dosyaları gönderir.
- **Tarayıcı Render Süreci:** Sunucudan gelen HTML/CSS/JS dosyaları tarayıcı tarafından yorumlanarak görsel bir arayüze dönüştürülür.

Web Teknolojilerinin Rol Dağılımı

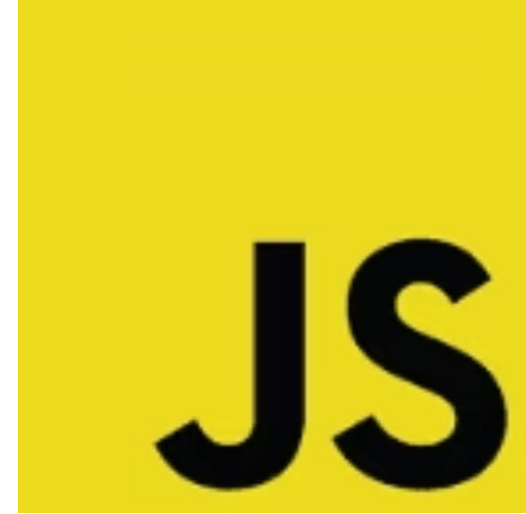
HTML (İskelet)

Yapı ve içerik (Burada bir başlık var, burada bir buton var).

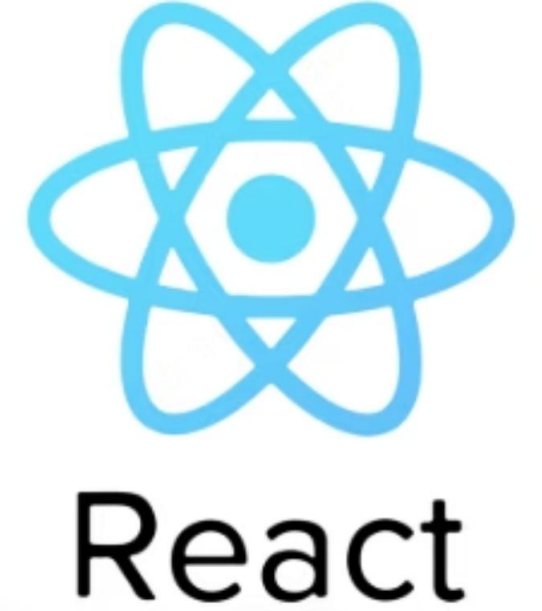
CSS (Dış Cephe/Makyaj)

Stil ve düzen (Buton kırmızı olsun, başlık sağa yaslansın).

JavaScript (Sinir Sistemi)

Etkileşim ve fonksiyon (Butona basınca ne olacak?).

React (Modern İnşaat Teknikleri)

Bu yapının parçalar (bileşenler) halinde, hızlı ve tekrar kullanılabilir şekilde nasıl inşa edileceği.

Tarayıcı Anatomisi ve Rendering Engine

Tarayıcı sadece bir pencere değil, karmaşık bir mühendislik harikasıdır.

Web Tarayıcılar (Browser); temel olarak HTML dili ile oluşturulan içerikleri açmak için kullanılan yazılımlardır.

Rendering Engine (Görüntüleme Motoru):

Sunucudan gelen HTML ve CSS kodlarını alıp ekrandaki piksellere dönüştüren motor sistemidir (Örn: Chrome için Blink, Safari için WebKit).

JavaScript Engine (JS Motoru):

JavaScript kodlarını makine diline çevirip çalıştırır (Örn: Chrome'da V8, Firefox'ta SpiderMonkey).

JS yorumluyucuları, kullandıkları bellek miktarı ya da diğer özellikleri ile tarayıcı hızını etkileyen en önemli faktördür.

Sayfa Nasıl Çizilir?

- 1 — DOM Ağacı: HTML etiketleri hiyerarşik bir yapıya dönüştürülür.
- 2 — CSSOM: CSS kuralları bu ağaca giydirilir.
- 3 — Render Tree: Hangi elemanın nerede duracağı hesaplanır (Layout).
- 4 — Painting: Her şey ekrana boyanır.